

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 października 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt III C 672/13 z powództwa (...) Company (...) (...) przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej – Zespołowi (...) o nakazanie udostępnienia informacji:

1. oddalił powództwo;
2. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 60,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenie, że powód był ubezpieczycielem prowadzącym działalność w zakresie ubezpieczeń osobowych. W dniu 6 września 2010 roku J. S. (1) złożył wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia na życie. Jako ubezpieczonego wskazał siebie oraz M. S., jako osobę uposażoną. Powód zaakceptował wniosek. J. S. (1) został objęty ochroną ubezpieczeniową na wypadek śmierci. Prawa i obowiązki stron zostały szczegółowo określone w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia na Życie (...). W dniu 5 lutego 2013 roku do powoda wpłynął wniosek uposażonej o wypłatę świadczenia ze względu na śmierć J. S. (1) w dniu 12 stycznia 2013 roku. Powód dokonał wypłaty na rzecz uposażonej bezspornej części świadczenia w postaci wpłaconych składek ubezpieczeniowych. W celu ustalenia zasadności wypłaty pozostałej części roszczenia koniecznym było ustalenie, czy ubezpieczony przechodził leczenie poważnej choroby o której ubezpieczony wiedział, lub na którą się leczył w okresie 5 lat przed rozpoczęciem lub wznowieniem ochrony. W dniu 18 lutego 2013 roku powód zwrócił się do Przychodni Nr (...) działającej w ramach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki zdrowotnej – Zespołu (...) o udzielenie informacji medycznej. Wniosek został ponowiony w dniu 18 marca 2013 roku. Pismem z dnia 5 marca i 5 kwietnia 2013 roku pozwany odmówił udzielenia informacji. Wskazał, iż informacje medyczne mogą być udzielone wyłącznie za życia ubezpieczonego, natomiast po zgonie prawo do świadczeń przysługuje innym osobom, a ubezpieczyciel może jedynie uzyskać informacje o przyczynie śmierci ubezpieczonego. Pismem z dnia 16 kwietnia 2013 roku powód ponowił wniosek. Wskazał, że dotyczy on informacji o hospitalizacjach, wynikach badań diagnostycznych, czynnościach diagnostycznych, zabiegach, wynikach leczenia i rokowaniach oraz przyczynach śmierci. Pismem z dnia 26 kwietnia 2013 roku Zespół (...) wskazał, iż wskazywana przez powoda podstawa prawna - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu i trybu udzielania zakładom ubezpieczeń przez podmioty wykonujące działalność leczniczą informacji o stanie zdrowia ubezpieczonych lub osób, na rzecz których ma zostać zawarta umowa ubezpieczenia oraz sposobu ustalania wysokości opłat za udzielenie tych informacji – dotyczy obowiązku udzielania informacji o stanie zdrowia co do osoby, na rzecz której ma być zawarta umowa ubezpieczenia. Udostępnianie informacji po zgonie pacjenta uregulowane zostało w art. 26 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie w świetle dyspozycji art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej z uwagi na fakt, że warunkiem uzyskania przez ubezpieczyciela danych medycznych jest przedstawienie pisemnej zgody ubezpieczonego a z załączony do pozwu dokument zawiera zgodę innej osoby – J. C.. O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa, zaskarżającego w całości Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego skarżąca zarzuciła naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, a szczególności uznanie, że brak jest zgody ubezpieczonego pana J. S. (2) na udostępnienie danych medycznych powodowi, mimo że okoliczność posiadania zgody przez powoda była bezsporna;

- art. 229 k.p.c. poprzez uznanie, że posiadanie przez powoda zgody ubezpieczonego J. S. (2) na udostępnianie danych medycznych wymaga dowodu wobec faktu, że pozwany nie kwestionował faktu przedstawienia mu tej zgody przez powoda;

- art., 232 k.p.c. poprzez uznanie, że nie zostało udowodnione przez powoda posiadanie zgody J. S. (2) na udostępnianie danych medycznych;

-art. 231 k.p.c. poprzez nieznanie faktu posiadania przez powoda zgody ubezpieczonego J. S. (2) na udostępnianie danych medycznych, pomimo, iż fakt posiadania tej zgody wynika z innych dokumentów przedstawionych przez powoda wraz z pozwem oraz fakt ten został także przyznany przez pozwanego;

- art. 212 k.p.c. przez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy, w tym w szczególności niewyjaśnienie przez Sąd I Instancji w przypadku powzięcia wątpliwości co do posiadania zgody ubezpieczonego faktu czy owa zgoda istnieje czy też nie, szczególnie, iż fakt posiadania owej zgody nie został zaprzeczony przez stronę pozwaną, a z dokumentacji załączonej do pozwu i odpowiedzi na pozew wynika, że zgoda taka istnieje.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez nakazanie pozwanemu udostępnienia powodowi pisemnej informacji medycznej dotyczącej ubezpieczonego J. S. (2), w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu i trybu udzielania zakładom ubezpieczeń przez podmioty wykonujące działalność leczniczą informacji o stanie zdrowia ubezpieczonych lub osób, na rzecz których ma zostać zawarta umowa ubezpieczenia oraz sposobu ustalania wysokości opłat za udzielanie tych informacji (Dz. U. z 2012 roku poz. 605) oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji oraz zasądzenie kosztów procesu w tym postępowania apelacyjnego według norm przepisanych (apelacja wraz z załącznikami – k. 49-56).

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w obydwu instancjach według norm przepisanych (odpowiedź na apelację – k. 63-64).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Wbrew zapatrywaniom skarżącego, Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne oraz prawidłowej, gdyż odpowiadającej wymogom art. 233 § 1 k.p.c., oceny dowodów, w oparciu o którą wyprowadził również trafne wnioski jurydyczne

Skarżący nieskutecznie zarzuca Sądowi I Instancji naruszenie dyspozycji art. 328 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy w pełni podziela w tej kwestii stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 7 stycznia 2010 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 148/09 opubl. w LEX nr 577847, zgodnie z którym zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może znaleźć zastosowanie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia Sądu I Instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia. A to dlatego, że sposób sporządzenia uzasadnienia orzeczenia z natury rzeczy nie ma wpływu na wynik sprawy, jako że uzasadnienie wyraża jedynie motywy wcześniej podjętego rozstrzygnięcia. Powyżej wskazana sytuacja w realiach niniejszej sprawy nie ma zaś miejsca. Wbrew zastrzeżeniom skarżącego, Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie dostatecznie bowiem wyjaśnił z jakich powodów i w oparciu o jakie dowody wyprowadził wnioski, które stały się podstawą rozstrzygnięcia. Pisemne motywy zaskarżonego orzeczenia przedłożone przez Sąd Rejonowy spełniają zatem należycie funkcję przypisaną przez ustawę temu dokumentowi sprawozdawczemu, umożliwiając odtworzenie rozumowania sądu orzekającego, które znalazło wyraz w sentencji zapadłego orzeczenia. Powyższe pozwala na dokonanie kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku. A skoro tak, zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. uznać należało za chybiony. Tym bardziej, że zarzut ten był również całkowicie nietrafny, zważywszy, że naruszenia przedmiotowego przepisu skarżący upatruje w dokonaniu przez Sąd Rejonowy dowolnej oceny dowodów. Gdy tymczasem, przepis art.

328 § 2 k.p.c. reguluje jedynie techniczne kwestie dotyczące sporządzania uzasadnienia i w ogóle nie odnosi się do zagadnień merytorycznych.

Uzasadnienie pozostałych, szczegółowo powyżej opisanych zarzutów apelacji, skarżący opiera natomiast na określonym założeniu, którego, w ocenie Sądu Okręgowego, zaaprobować nie sposób.

Wbrew zapatrywaniom skarżącego, okoliczność, że pozwany nie odnosi się wprost do określonej okoliczności czy też jej nie zaprzecza, nie oznacza bowiem, że sąd może ignorować wnioski płynące z przedłożonych w tym postępowaniu dowodów w kontekście jednoznacznej dyspozycji relewantnych przepisów prawa materialnego. W realiach niniejszej sprawy, niezależnie od interpretacji art. 22 ust. 1, art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U.2013.950 j.t. ze zm.), nie pozostawia wątpliwości, że warunkiem uzyskania przez ubezpieczyciela informacji z zakresu danych medycznych dotyczących ubezpieczonego jest przedstawienie pisemnej zgody ubezpieczonego. Rację ma zaś Sąd Rejonowy, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, że taka zgoda została przez ubezpieczonego J. S. (1) stronie powodowej udzielona, gdyż załączony do pozwu dokument wskazuje na udzielenie takiej zgody przez inną osobę niż rzeczony ubezpieczony. Wbrew sugestiom czynionym w tym względzie w apelacji, fakt udzielenia takiej zgody przez ubezpieczonego J. S. (1) nie znajduje także potwierdzenia w innych dokumentach załączonych do akt niniejszej sprawy. W dokumentach tych strona powodowa co najwyżej bowiem powołuje się na fakt, iż taka zgoda została jej udzielona.

Skarżąca nietrafnie również swoje stanowisko opiera na dyspozycji art. 229 k.p.c., art. 230 k.p.c. i art. 231 k.p.c. Funkcją owych przepisów nie jest bowiem wzmocnienie ustaleń co do faktów, które nie znajdują uzasadnienia w dowodach przeprowadzonych w sprawie, lecz ich zastosowanie wchodzi w rachubę jedynie wówczas, gdy określone fakty zostały przez stronę przeciwną przyznane, a przyznanie to nie budzi wątpliwości (art. 229 k.p.c.) lub jest to uzasadnione wynikiem całej rozprawy (art. 230 k.p.c), bądź jeśli określony wniosek można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (231 k.p.c.) (tak między innymi Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 9 września 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I ACa 259/13 opublikowanym w bazie orzecznictwa LEX pod nr (...)). W realiach niniejszej sprawy żadna ze wskazanych sytuacji nie miała zaś miejsca.

Zaistniały stan rzeczy oznacza zatem, że strona powodowa, nie zdołała w niniejszym postępowaniu sprostać ciężącemu na niej w myśl art. 6 k.c. obowiązkowi udowodnienia faktów z których wywodzi skutki prawne. Konstatacja ta uniemożliwia zaś uwzględnienie powództwa w niniejszej sprawie. Wskazać bowiem trzeba, że dokument przedłożony przez apelującą dopiero w postępowaniu apelacyjnym, podlegał pominięciu w oparciu o art. 381 k.p.c. z tego względu, że strona powodowa mogła dokument ten powołać już przed Sądem I Instancji, a jak sama przyznaje, nie uczyniła tego jedynie na skutek własnej niestaranności.

Skarżący niesłusznie odwołuje się w tym kontekście do dyspozycji art. 212 § 1 k.p.c. Aktywność sądu w oparciu o art. 212 k.p.c ma wszak co do zasady zapobiegać nierówności pomiędzy podmiotami postępowania, nie może natomiast naruszać zasady bezstronności sądu. Niewątpliwym jest zatem, że przepis ten nie oznacza, że Sąd winien swoim działaniem wyręczać stronę, w tym stronę reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika, a tym bardziej niwelować negatywne konsekwencje niestaranności strony reprezentowanej przez takiego pełnomocnika. Co więcej, na uwadze mieć także trzeba, że w orzecznictwie prezentowany jest pogląd, który w ogóle co do zasady wyklucza stwierdzenie naruszenia art. 212 k.p.c. jeśli strona reprezentowana jest przez profesjonalnego pełnomocnika (tak m. in. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 16 stycznia 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I ACa 749/12 opublikowanym w bazie orzecznictwa LEX pod nr (...)).

Powyższe prowadzi do wniosku, że apelacja wniesiona przez stronę powodową stanowi jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu I Instancji, zmierzając w istocie do przerzucenia negatywnych konsekwencji własnych zaniedbań na Sąd Rejonowy.

Z tych względów Sąd Okręgowy w punkcie 1. wyroku na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Mając na względzie wynik niniejszego postępowania, o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty poniesione przez pozwanego w tym postępowaniu złożyło się jedynie wynagrodzenie jego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, którego wysokość ustalono na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t. ze zm.).